

ИКОНОМИКА НА БЪЛГАРИЯ

1. Довърши изречението вярно. Националното стопанство на България е:

и развиваща се система
добиващи, обработващи и обслужващи дейности
от свързани помежду си
исторически създава се

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

2. За кой етап от развитието на стопанството в България се отнася характеристиката?

„Постепенно селото опустява и загубва предишния си облик. Бързо се развиват отраслите на: енергетиката, металургията, химическата промишленост и машиностроенето.

Израстват заводи – гиганти в: Кремиковци, Русе, Перник, Радомир и други.

Оформя се голям миграционен поток от селото към града.“

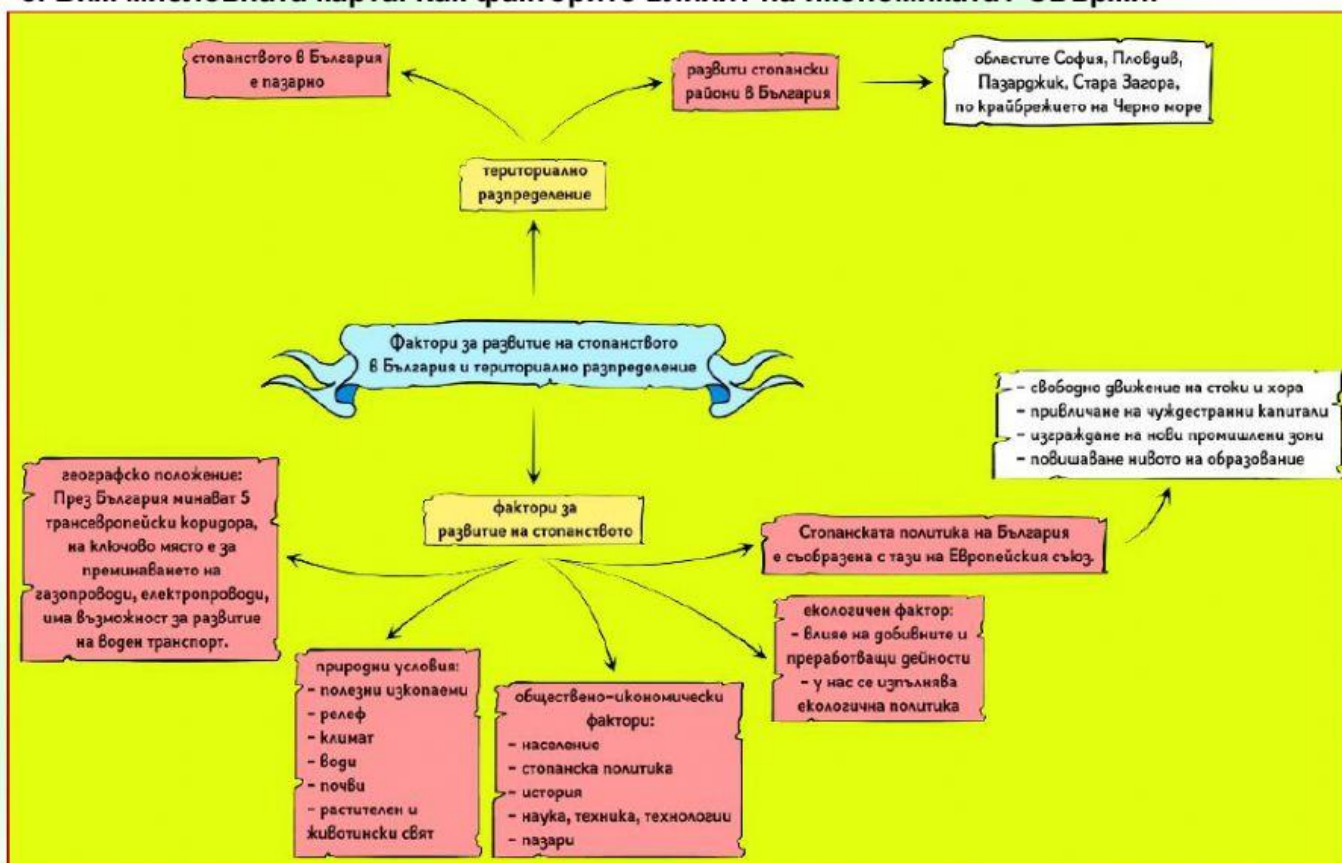
А) до Освобождението, 1878 г. – развива се земеделие и занаятчийство;

Б) периода 1878 – 1944 г. – развива се земеделие, текстилна и хранително-вкусовата промишленост като основни отрасли на стопанството;

В) периода 1944 – 1990 г. – коопериране на земята и индустриализация на страната; развиват се отрасли на тежката промишленост, строят се много заводи;

Г) след 1990 г. – преориентиране на стопанството: в преход към пазарна икономика;

3. Виж мисловната карта. Как факторите влияят на икономиката? Свържи:

А) кръстопътно географско положение

Б) природни условия

В) обществено – икономически

Г) екологичен

1) включват пазари, население, минало и влияят на развитието на традиционни отрасли и нови високи технологии

2) улеснява земеделието и транспортните връзки

3) влияе на добивните и преработващи дейности за намаляване на негативното влияние на стопанството върху природната среда

4) влияе най-силно върху транспорта и търговията

4. За кой етап от стопанството ни е характерна политиката на протекционизъм?
 А) до 1878 г.;   Б) 1878 – 1944 г.;   В) 1944 – 1989 г.;   Г) след 1990 г.;
5. Какъв тип стопанство се установява след 9 септември 1944 г. у нас?
 А) натурално;   Б) пазарно;   В) командно-административно;   Г) смесено;
6. Какъв тип стопанство има България днес?
 А) натурално;   Б) пазарно;   В) планово-централизирано;   Г) смесено;
7. Отбележи правилно белезите на видовете стопанства.

ВИД СТОПАНСТВО:	КОМАНДНО-АДМИНИСТРАТИВНО:	ПАЗАРНО:
Б Е Л Е З И	Различни форми на собственост	Има различни форми на собственост
	Има само държавна собственост	Преобладава частна собственост
	Има безработица, закриване на предприятия и съкращения на работещи, дълг	Има инициативност, предприемчивост, конкурентоспособност
	Цени, количество и качество на стоки и услуги определя държавата	Цените, количеството и качеството на стоките определя държавата
	Пазарът определя цените на стоките и услугите	Пазарът определя цените на стоките и услугите
	Има БДС (Български държавен стандарт)	Има закриване на производства и ограничения от ЕС
	Има петилетки за планиране на дейностите в стопанството	Силно навлизане на ГИС в икономиката
	Взаимопомощ от СИБ, солидарност, големи пазари и продажби	Привличане на чужди инвестиции и натрупване на капитали
	Ръст на производството	Спад на производството и още по-голям дълг
	Превес на тежката промишленост	Най-развит е третичен сектор

8. Намалването на населението на България води до:
 А) стабилизиране на стопанството;
 Б) равномерно разпределение на стопанските дейности по територията на страната;
 В) повишаване на квалификацията на служителите;
 Г) намаляване на броя на трудовите ресурси;
9. Кое от изброените НЕ е общ принцип в стопанската политика на България и ЕС?
 А) задържане на образователното равнище;
 Б) създаване на нови индустриални зони;
 В) възможност за свободно придвижване на хора, капитали и стоки;
 Г) подобряване на условията за привличане на чуждестранни инвестиции;
10. Кое твърдение се отнася за съвременното състояние на икономиката на България?
 А) управлението на икономиката се решава само от държавата;
 Б) промишлеността, здравеопазването и туризмът са слабо развити;
 В) развиват се традиционни производства и нови високи технологии;
 Г) добивните дейности преобладават над останалите;
11. Свържи плодовете с местата, където се отглеждат.
- А) ябълки

Б) праскови

В) череши

Г) кайсии

1. Кюстендилско

2. Пловдивско

3. Силистренско

4. Сливенско

12. Подреди елементите от горе надолу, за да съставиш вярно твърдение.

добивните дейности.

а най-малък -

обслужващите дейности,

Днес най-голям дял в структурата на стопанството на България имат

1.

2.

3.

4.

13. Кои изводи са направени въз основа на информацията от картата? – 2 отговора

А) Добре развита в стопанско отношение е Северна България.

Б) Големи части от Горно-тракийската низина са слабо развита в стопанско отношение.

В) Има териториални различия в стопанското развитие на България.

Г) Най-развити в стопанско отношение са районите около най-големите ни градове.

14. Земеделието е повсеместно развито.

Попълни текстът, като при избора от 4 възможни отговора за всяка позиция се съобразиш с природните области и условия у нас.

„Различните територии на страната се специализират в отглеждането на различни земеделски култури. Най-много слънчоглед, захарно цвекло, зърнени и фуражни култури се отглеждат в - ..... . Поясът на сливовите насаждения

(първа позиция)

е в ..... . Типични култури за Горнотракийската низина са ..... .

(втора позиция)

(трета позиция)

За Задбалканските котловини са характерни ..... култури. България е

(четвърта позиция)

на първо място в света по производство на розово и лавандулово масло.

Първа позиция:

Втора позиция:

Трета позиция:

Четвърта позиция:

А) Задбалканските котловини;

А) Предбалкана;

А) слънчоглед, царевица, захарно цвекло;

А) технически;

Б) Дунавската равнина;

Б) Задбалканските котловини;

Б) тютюн;

Б) етерично - маслодайни;

В) Тунджанската област;

В) Стара планина;

В) зеленчуци, памук, ориз;

В) фуражни;

Г) Горно-тракийската низина;

Г) Дунавската равнина;

Г) картофи, тютюн;

Г) зърнени;

15. След 1800 г. по българските земи под османско владичество настъпва икономически подем. Развиват се много занаяти. Знаеш ли какво представляват те?

Премести частите, за да получиш вярно твърдение.

Кожарството е занаят, при който

Абаджийството е занаят, при който

Гайтанджийството е занаят, при който

Килимарството е занаят, при който

се обработва кожа и се произвеждат кожени изделия

се тъкат килими

се тъче вълнен плат за ушиване на дрехи / униформи

се плете вълнен шнур за украса на традиционните дрехи от аба

16. Кой подотрасъл на земеделието ни е бил известен в чужбина и българи - гурбетчии са работили в европейски страни?

А) технически култури;

Б) зърнопроизводство;

В) зеленчукопроизводство;

Г) лозарство и овощарство;

17. Какво се произвежда в първата фабрика на Добри Желязков в Сливен от 1834 г.?

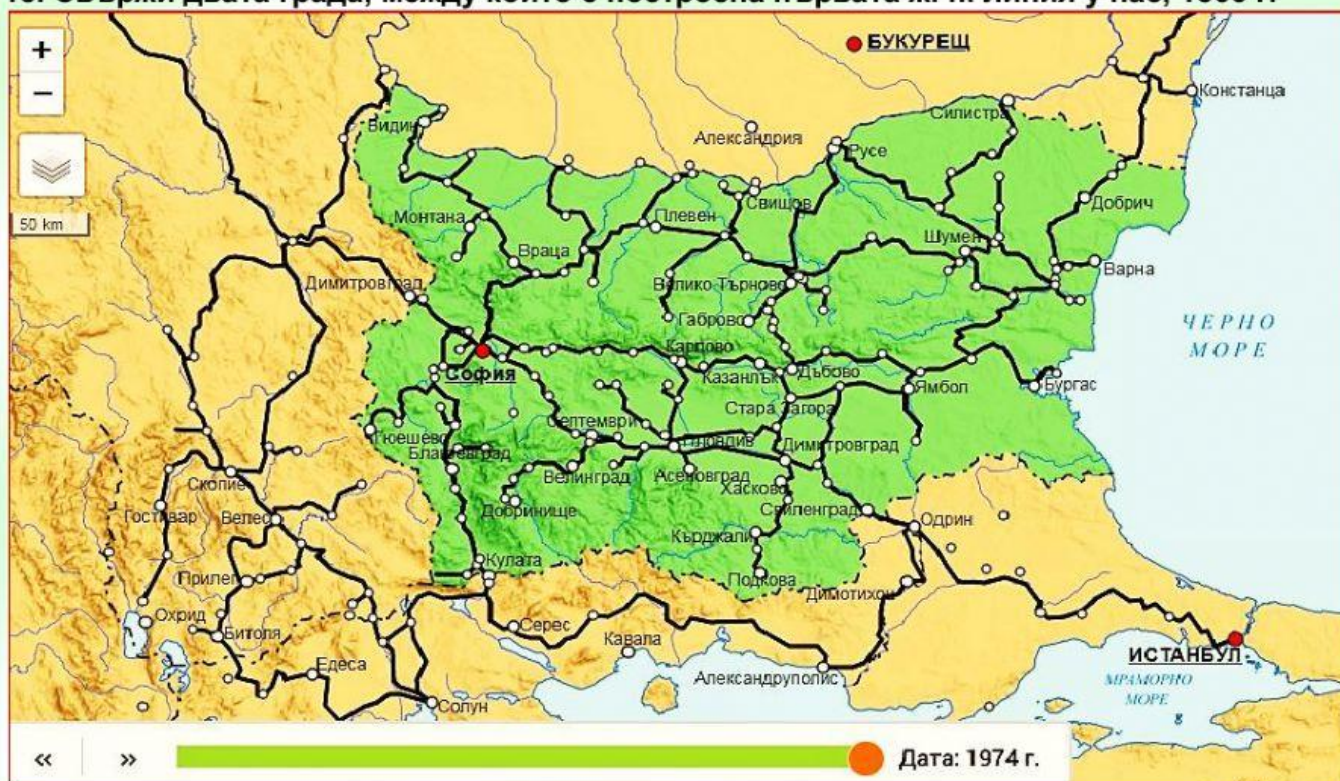
А) кибрит;

Б) вълнени платове;

В) спирт;

Г) сапун;

18. Свържи двата града, между които е построена първата ж. п. линия у нас, 1866 г.

19. Най-големи занаятчийски центрове до Освобождението, 1878 г. са били:

- А) Котел, Сопот, Клисурса;
В) София, Габрово, Плевен;

- Б) Русе, Варна, Бургас;
Г) Пловдив, Варна, Русе;

20. С преместване свържи стопанските подотрасли със сектора, към който са.

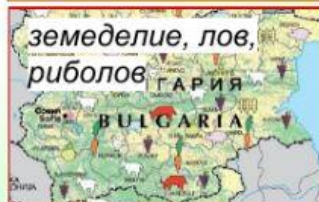
Първичен
(добивен) сектор

Вторичен
(преработващ)
сектор

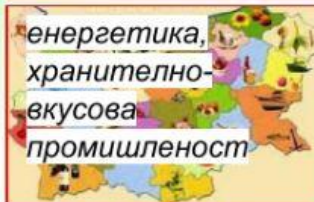
Третичен
(обслужващ)
сектор

образование,
здравеопазване,
туризъм

земеделие, лов,
риболов

енергетика,
хранително-
вкусова
промишленост

21. Премести частите, за да получиш вярно твърдение.

През първата
половина на XX в.
за стопанството
на България
е характерна

За годините след
9. IX. 1944 г.
за стопанството
на България
е характерна

След 1990 г. за
стопанството
на България
е характерно

След 2007 г. за
стопанството
на България
е характерно

водеща роля на
земеделието,
слабо развита
промишленост

отпускането на
средства за
различни проекти

държавна намеса
в управлението,
развитие на
транспорт, тури-
зъм, образование

преход към
пазарна икономи-
ка, икономически
кризи, въвеждане
на валутен борд

22. Кои от изброените условия са най-опасни при отглеждането на зеленчуци?
 А) дебела снежна покривка; Б) късни пролетни и ранни есенни застудявания, слани;
 В) високи летни температури; Г) поройни летни валежи, градушки;
23. Енергетиката е най-развита в: А) Козлодуй и Марица - Изток; Б) Варна и Бургас;
 В) Кремиковци и Девня; Г) Пловдив и Кърджали;
24. Къде у нас има захарни и шоколадови заводи?
 А) Плевен, Лясковец, Павликени, В. Търново; Б) Лом, Горна Оряховица, Пловдив, Своге;
 В) Пазарджик, Дупница, Кюстендил, Перник; Г) Смолян, Кърджали, Хасково, Дупница;

25. Птицевъдството и свиневъдството осигуряват месото и месните продукти. Кой район е най-подходящ за развитието им?
 А) Задбалканските котловини;
 Б) зърнопроизводителните райони;
 В) развиват се повсеместно в страната;
 Г) полупланинските райони;

26. На диаграмата са показани отраслите, които имат най-голям относителен дял в стопанството на България. Направете извод за характера на стопанството за 1992 г.

- А) аграрно-индустриална страна с развита лека промишленост;
 Б) индустриално-аграрен характер на стопанството; развиват се химическата промишленост, машиностроенето, енергетиката;
 В) няма тежка промишленост; аграрен характер на стопанството;
 Г) всички отрасли на промишлеността са еднакво застъпени;

27. Сравнете диаграмите. Обосновете големия относителен дял (около 50 %) на хранително-вкусовата промишленост?

- А) България разполага с голямо количество разнообразна суровина за тази промишленост;
 Б) в България не се развиват отрасли на тежката промишленост;
 В) продукцията ѝ е основна храна на населението и е свързана с бързи печалби;
 Г) голяма част от продукцията ѝ се изнася;

28. Най-големи еко проблеми пораждат?

- А) машиностроенето;
 Б) текстилната промишленост;
 В) енергетиката и металургията;
 Г) хранително-вкусовата промишленост;

29. На най-силно трансгранично замърсяване е изложен град:

- А) Русе; Б) Кюстендил;
 В) Видин; Г) Петрич;

30. Отбележете значението на туристическите обекти от родния край – Русенско.

Туристически обект	Значение:			
	местно	регионално	национално	международно
1. Паметник на Свободата				
2. Крепостта Червен				
3. Пантеон на възрожденците				
4. Ивановски скални църкви				

Моят имейл: ivi771027@gmail.com